

بسمه تعالی		نام و نام خانوادگی:
تاریخ امتحان: 1402/10/4	اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل	آزمون: علوم و فنون ادبی 1
مدت زمان: 70 دقیقه	مدیریت آموزش و پرورش پارس آباد	کلاس:
تعداد صفحه: 3	دبیرستان دوره دوم متوسطه دخترانه حکمت	رشته: علوم انسانی
		شماره صندلی:
بارم	سوالات	ردیف
تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)		
0/25	کدام یک از موارد زیر صحیح است؟ الف) تفسیر طبری به زبان عربی نوشته شده است. ☐ ب) یعقوب لیث صفاری زبان عربی را، زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد. ☐	1
0/75	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) پس از برافتادن ساسانیان نخستین دولت اسلامی ایران بود. ب) حماسه ملی ایران و شعر حماسی با به اوج رسید. ج) شعر فارسی به دست بنیان گذاشته شد و به همین سبب او را پدر شعر فارسی نامیده اند.	2
0/5	پاسخ مناسب هر سوال را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) شعر مدحی به پیروی از شعر (فارسی، عربی) معمول گشت. ب) فارسی دری زبان درباری دوره (سامانیان، اشکانیان) بود.	3
0/5	نثر عهد سامانی بیشتر به چه موضوعاتی توجه داشت؟	4
0/5	کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» از کیست؟ و به چه زبانی نوشته شده است؟	5
0/5	زبان پارتی در کدام بخش ایران متداول بود؟	6
1	جواب های درست را به هم وصل کنید. (یک مورد اضافی است). 1) ترجمه به جا مانده از زبان پهلوی 2) از شاعران شعر غنایی 3) نویسنده کتاب تفسیر طبری 4) قصیده تمام و کمال در موضوعات موعظه و حکمت و شعر تعلیمی سروده 5) شهید بلخی 6) کسایی مروزی 7) کللیله و دمنه 8) محمد بن جریر طبری 9) فردوسی	7
موسیقی شعر (6 نمره)		
0/5	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) آشکارترین ابزار موسیقایی شعر (وزن، عاطفه) است. ب) شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از (زبان، احساس) کمک می گیرد.	8
0/5	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) کوچکترین واحد آوایی زبان است. ب) به هر یک از پاره های مصراع می گویند.	9
1	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) وزن و آهنگ، به انتقال بهتر عاطفه کمک می کند. ب) بیشتر کتاب های مقدس از کشش و جاذبه آهنگ و کلام موزون بهره گرفته اند. ج) در زبان فارسی واژه ها با مصوت آغاز می شوند. د) وزن در شعر جنبه تزئینی دارد. ص غ ص غ ص غ ص غ	10

0/5	هجا را توضیح دهید؟	11
1	ابیات زیر را بخوانید و از دید آهنگ و موسیقی با هم مقایسه کنید. وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود (الف) ای ساریان آهسته ران کارام جانم می رود (ب) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم (سعدی) جرس فریاد می دارد که بر بندید محمل ها (حافظ)	12
1	اشعار زیر را از دید حس و حال فضای شعری و عاطفی بررسی کنید. هموردت آمد بر آرای کار (فردوسی) فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم (حافظ)	13
1	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید. سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش	14
0/5	در کدام گزینه «ی» مصوت است؟ الف) پیمان ب) سیب ج) یارا د) یاد	15
زیبایی شناسی (6 نمره)		
0/75	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) بدیع دو نمود لفظی و دارد. ب) آرایه سجع در کلامی دیده می شود که حداقل باشد. ج) آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه سخن است نه شکل نوشتاری واژگان.	16
1	در ابیات زیر واج آرایبی را بیابید. الف) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست ب) نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست ملالت علما ز علم بی عمل	17
0/5	در بیت زیر تکرار کدام واج ها سبب ایجاد موسیقی شعر شده است؟ خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل	18
1/25	در اشعار زیر آرایه تکرار (واژه آرایبی) را بیابید و کدام یک هنرمندانه به کار گرفته شده است؟ الف) پای استدلالیان چوبین بود ب) پس هستی من ز هستی اوست پای چوبین سخت بی تمکین بود تا هستم و هست، دارمش دوست	19
1	در متن های زیر سجع ها را بیابید و بنویسید که ارزش موسیقایی کدام یک بیشتر است؟ الف) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب. ب) صیاد بی روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد.	20
1/5	در اشعار و جمله های زیر سجع ها و نوع آنها را مشخص کنید. الف) من مانده ام مهجور از او دیوانه و رنجور از او ب) پشت و پناه سپاه من بود در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال. ج) ارادت بی چون یکی را از تخت فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد.	21

نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)	
0/5	<p>درستی یا نادرستی عبارت های زیر را تعیین کنید.</p> <p>الف) نخستین گام موثر در رویارویی با متن خوانش دقیق متن است.</p> <p>ب) نگاه کلی به متن از آغاز تا انجام برا کشف لحن و آهنگ ضروری نیست.</p> <p>ص غ</p> <p>ص غ</p>
0/5	<p>متن را توضیح دهید؟</p>
1	<p>با توجه به شعر زیر دو نکته زبانی از متن استخراج کنید و بنویسید.</p> <p>به دام افتاد روباهی سحرگاه که گر صیاد بیند هم چنینم پس آنگه مرده کرد او خویشتن را</p> <p>به روبه بازی اندیشید در راه دهد حالی به گازر پوستینم ز بیم جان، فرو افکند تن را</p>
1	<p>قلمرو فکری حکایت زیر را بنویسید.</p> <p>روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند، اما لگد کم خورده است.</p>
1	<p>سروده زیر را بخوانید و با توجه به قلمرو ادبی «تشبیه، کنایه، تشخیص و مراعات نظیر» را شناسایی کنید.</p> <p>هر که زین گلشن لبی خندان تر از گل بایدهش خرده ای از مال دنیا در بساط هر که هست قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدهش</p> <p>خاطری فارغ ز عالم چون توکل بایدهش جبهه وا کرده ای پیوسته چون گل بایدهش</p>
20	<p>موفق باشید. ببری</p> <p>جمع کل</p>
<p>نمره به عدد : نام و نام خانوادگی دبیر:</p> <p>نمره به حروف: تاریخ و امضاء:</p>	

<p>بسمه تعالی</p> <p>وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران</p> <p>اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش پارس آباد</p>		<p>کلید سوالات درس علوم و فنون ادبی 1</p> <p>پایه دهم</p> <p>دی ماه 1402</p> <p>دبیرستان حکمت</p>
ردیف	کلید سوالات	
1	گزینه الف صحیح است. 0/25	
2	الف) طاهریان 0/25 ب) فردوسی 0/25 ج) رودکی 0/25	
3	الف) عربی 0/25 ب) سامانیان 0/25	
4	حماسی، ملی، تاریخی 0/5	
5	محمد بن جریر طبری 0/25 به زبان عربی نوشته شده است. 0/25	
6	شمال و شمال شرق 0/5	
7	1) کلیده و دمنه 0/25 2) شهید بلخی 0/25 3) محمد بن جریر طبری 0/25 4) کسایی مروزی 0/25	
8	الف) وزن 0/25 ب) زبان 0/25	
9	الف) واج 0/25 ب) رکن 0/25	
10	الف) صحیح 0/25 ب) صحیح 0/25 ج) غلط 0/25 د) غلط 0/25	
11	هجا یا بخش مقدار آوایی است که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند. 0/5	
12	الف) موسیقی و آهنگ شعر ملایم و وزن طرب انگیز است. ب) گام های آوایی کوتاه و پی در پی و در میانه هر مصراع درنگی منظم وجود دارد. 1 نمره	
13	الف) نوع شعر حماسی، وزن و آهنگ کوبنده و بار عاطفی پهلوانی و دلآوری وجود دارد. ب) لحن عاطفی، فضای حاکم به شعر شاد و شورانگیز، محتوی و وزن تناسب دارد. 1 نمره	
14	بُ / خُر / ا ت ا ت / ا و ا / ن ی / ا ب / ا ب ا / ز و ا ی / ا خیش ک / ا سَع / ا ی ت / ا ب / ا و د / ا د ر ا ت / ا ر ا / ز و ا ی / ا حیش 1 نمره لا - - لا - - لا - - لا -	
15	ب) سیب 0/5	
16	الف) معنوی 0/25 ب) دو جمله 0/25 ج) موسیقایی و آوایی 0/25	
17	الف) واج آرای مصوت های (ا ، پ) و صامت های (س ، ر ، ت) ب) واج آرای صامت های (ل ، م ، ع) 1 نمره	
18	تکرار مصوت و ی 0/5	
19	الف) پای ، چوبین	

1/25 نمره	(ب) هستی گزینه ب هنرمندانه است چون بر تاثیر آهنگین بیت افزوده است.
1 نمره	20 الف) بی شمار و بی حساب سجع متوازن هستند. ب) نگیرد و نمیرد سجع متوازی هستند. ارزش موسیقی سجع متوازی بیشتر از متوازن است.
	21 الف) مهجور و رنجور سجع متوازی 0/5 ب) خار و خال سجع متوازن 0/5 ج) فرو آرد و دارد سجع مطرف 0/5
	22 الف) صحیح 0/25 ب) غلط 0/25
	23 هر چیزی که ذهن ما را به پویایی در می آورد متن است. 0/5
	24 وجود داشتن واژه کهن گارز ، ترکیب سازی روبه بازی ، کاربرد دستور تاریخی مرده کردن ، زبان شعر ساده و جمله ها کوتاه است ، کمی واژگان غیر فارسی ، بیشتر واژگان شعر ساختمان ساده دارند مانند: روباه، صیاد، گارز (دو مورد کافی است) 1 نمره
	25 به اهمیت تربیت اخلاقی و نکوهش بی ادبی می پردازد و شعر نگرش تعلیمی دارد. 1 نمره
1 نمره	26 بیت اول: گل تشخیص ، تشبیه خاطری چون توکل (خاطر: مشبه ، توکل: مشبه به ، فارغ ز عالم: وجه شبه) بیت دوم: جبهه وا کرده کنایه از گشاده رویی و تشبیه جبهه به گل بیت سوم: قطره نشخیص ، مراعات نظیر: قطره، آب، ابر، دریا

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد